

RUDOLF FILIPOVIĆ, Zagreb

UVODNA RIJEČ

Osobita mi je čast da mogu ovaj znanstveni skup pozdraviti u ime predsjednika Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, akademika Jakova Sirotkovića i u ime Razreda za filologiju i njegova Odbora za leksikografiju.

Leksikografija je jedna od onih djelatnosti Jugoslavenske akademije koja je jasno i vrlo određeno zacrtana već u prvim dokumentima o njenom osnivanju god. 1866. U svome prvom planu rada iz god. 1867. Akademija je istakla kao jedan od svojih osnovnih zadataka izradu rječnika hrvatskoga ili srpskoga jezika. Kroz čitavo stoljeće svoje aktivnosti Jugoslavenska akademija nije nikad zapostavila taj svoj zadatak; rad na Rječniku je usporavan ili prekidan (u danima njena mirovanja), ali je uvijek nastavljan s novim elanom i požrtvovnošću. Konačno g. 1976. to monumentalno djelo hrvatske leksikografije dovršeno je i predano našoj jugoslavenskoj, slavenskoj i svjetskoj znanstvenoj, kulturnoj i leksikografskoj javnosti. Da li je doista to djelo dovršeno? Rječnici se nikad ne svršavaju, oni su završeni samo toliko što su tiskani i u tom obliku predani na upotrebu. Rad teče dalje: dotjerivanje, ispravljanje, moderniziranje i dopunjavanje ne smije se zaustaviti. To je slučaj s mnogim rječnicima u svijetu pa i s Akademijinim rječnikom čije se dopune izrađuju punim zamahom i uskoro će se početi objavljivati.

Akademijin rječnik nije jedini leksikografski projekt Jugoslavenske akademije. Naša se briga o rječnicima širi i na druga leksikografska područja pa je upravo stoga i osnovan Odbor za leksikografiju Razreda za filologiju da bi pratio rad na mnogim drugim rječnicima za koje je Jugoslavenska akademija zainteresirana.

To su Rječnik hrvatskog kajkavskog književnog jezika, Rječnik hrvatskoga čakavskog narječja, Rječnik hrvatskog književnog jezika i mnogi drugi. Leksikografski odbor Razreda za filologiju ima dužnost da inicira, pomaže i direktno surađuje na svim projektima koji su neposredno ili posredno vezani uz rad na leksikografiji. Taj je odbor okupio mnoge poznate i aktivne hrvatske leksikografe koji treba da svojim radom ispunjavaju upravo one ciljeve i zadatke Akademije koje su joj postavili njeni osnivači, ali i one koje nameće život i potreba našeg današnjeg društva i cijele naše socijalističke zajednice.

Gledajući unaprijed u bližu i dalju budućnost, gradeći planove rada u okvirima svojih ljudskih i materijalnih mogućnosti, Jugoslavenska akademija preko svog Razreda za filologiju nije ni jednog časa zaboravila našu bogatu leksikografsku tradiciju, naše velike svjetski poznate leksikografe i njihova djela - rječnike u kojima je briga za hrvatski jezik i za Hrvate koji tim jezikom govore, došla do punog izražaja. Ta bogata hrvatska leksikografska baština bila je neophodna osnova na kojoj se dalje izgrađivao Akademijin rječnik. Ali ta velika prošlost naše leksikografije nije nam još dovoljno poznata pa je treba posebno znanstveno istraživati da bismo je ne samo što bolje upoznali već i ocijenili i dali joj ono značenje u našoj znanosti o jeziku koje ona zaslužuje. I to područje istraživanja bilo je, jest i bit će zadatak Jugoslavenske akademije i njena Razreda za filologiju. I ne samo zadatak već i dužnost prema našim velikim leksikografskim precima. Nastavljajući rad i tradiciju Historičko-filologičkog razreda iz prvih dana djelatnosti Jugoslavenske akademije, Razred za filologiju je odlučio da svojim radom ispuni jedan dio te svoje velike obaveze prema našim starim leksikografima. God. 1977. započeo je u Razredu za filologiju rad na znanstvenom projektu "Monografija Joakima Stullija". U okviru toga projekta uz financijsku pomoć Jugoslavenske akademije dr Mijo Ivan Brlek skupio je dragocjen materijal iz mnogih arhiva kod nas i u inozemstvu, na osnovi kojega će napisati monografiju o Joakimu Stulliju i objaviti popis svih skupljenih Stullijevih rukopisa, dio njegove korespondencije, dokumente i literaturu. Kad Akademija tiska monografiju i svu tu bogatu građu, mnoga će se pitanja u vezi sa Stullijevim radom i hrvatskom

leksikografijom toga vremena moći dalje proučavati i nalaziti novi odgovori na njih.

Da bismo obilježili 250-godišnjicu Stullijeva rođenja, organizirao je Razred za filologiju ovaj znanstveni skup i izložbu o leksikografskom radu Joakima Stullija u njegovu rodnom gradu Dubrovniku. Naša je namjera bila da ovaj znanstveni skup osvijetli čitav niz pitanja u vezi sa Stullijevim radom. Sigurno će rad na projektu-monografiji te referati i diskusija na ovom skupu stimulirati daljnji rad na proučavanju još mnogih otvorenih pitanja i tako obogatiti i dopuniti naša znanja o životu i radu leksikografa Joakima Stullija.

Dopustite da i ovdje zahvalim Predsjedništvu i Upravi Jugoslavenske akademije za veliku podršku koju su nam pružali u našem radu. Posebno želim izraziti našu duboku zahvalnost Republičkoj interesnoj zajednici za znanstveni rad - SIZ-u VII i Republičkoj interesnoj zajednici za kulturu na njihovoj financijskoj pomoći bez koje ne bismo bili mogli organizirati ni Znanstveni skup ni Izložbu.

I na kraju, pozdravljajući još jednom sve prisutne, želim ovom skupu plodan i uspješan rad u nadi da će ispuniti sva naša očekivanja i da će se referati i u diskusiji postignuti zaključci objaviti u posebnoj publikaciji kao prilog daljnjem proučavanju naše leksikografske baštine.